พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม*

Information exposure behavior and people participation in Bangkok metropolitan area in environmental management*

พรชนัน ทูลขุนทด[1] ฐิติรัตน์ มานิพารักษ์[2] และกัญญวรรณ ปิ่นเงิน[3]

Pornchanan Thunkhunthod[1], Thitirat Manipharak[2] and Kanyawan Pin-ngern[3]

Received : January 20, 2023; **Revised :** February 28, 2023; **Accepted :** February 28, 2023

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในจัดการสิ่งแวดล้อม ดำเนินการโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาจำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multiple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence :IOC) อยู่ระหว่าง 0.7–1.00 มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.87 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และวิธีการวิเคราะห์ถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis)

---

[1]คณะนิติศาสตร์และการปกครอง มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต; Faculty of Law and Government, Rattana Bundit University, Thailand; e-mail : kung.chanan@hotmail.com

[2]คณะนิติศาสตร์และการปกครอง มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต; Faculty of Law and Government, Rattana Bundit University, Thailand; e-mail: thitirat68@hotmail.com

[3]คณะการสื่อสารดิจิทัล มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต; Faculty of Digital Communications Rattana Bundit University, Thailand; e-mail: ying108rbac@gmail.com

*DOI : https://doi.org/10.14456/jlgisrru.2023.6

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้สื่อโซเชียลมีเดียมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการพูดคุยกับบุคคล ด้านรับรู้เข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการดูรายการโทรทัศน์ และเรื่องที่พูดคุยกับบุคคล ด้านการฟังรายการวิทยุ และด้านการอ่านหนังสือพิมพ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการประเมินผล และด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ปัจจัยทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์ R2 = 0.562 คิดเป็นร้อยละ 56.20

คำสำคัญ (Keywords) : พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร, การมีส่วนร่วม, การจัดการสิ่งแวดล้อม

Abstract

This research aims to A study of information exposure behavior and participation of people in Bangkok in environmental management. A comparative study of information exposure behavior and participation of people in Bangkok in environmental management according to personal factors. and to study the relationship between exposure to environmental management information and the participation of people in Bangkok in environmental management. Conducted by a quantitative research method collecting data from a population of 400 college students using multiple random sampling methods. The tool used was a questionnaire. The Index of Item Objective Congruence (IOC) was between 0.7–1.00 with a confidence value. (Reliability) equal to 0.87 Statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test, analysis of variance, and multiple linear regression analysis.

The results showed that news exposure behavior Information exposure behavior and people's participation in Bangkok metropolitan area in environmental management on the use of social media had the highest average, followed by conversation with people Awareness and understanding of environmental management received news about environmental management Watching television

programs and the subject talking to the person Listening to radio programs and newspaper reading has the lowest average. Participation in environmental management Behavior of information exposure and participation of people in Bangkok in environmental management found that the benefits received. with the highest mean, followed by Operation Assessment and planning has the lowest average. All factors together predicted R2 = 0.562, representing 56.20%.

Keywords : News Exposure Behavior, Participation, Environmental Management

บทนำ (Introduction)

ปัจจุบันสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มเสื่อมลงทั้งปริมาณและคุณภาพมีการปนเปื้อนของมลพิษในอัตราที่เพิ่มขึ้น เช่น การเกิดน้ำเน่าเสีย มีขยะในแม่น้ำลำคลอง สาเหตุมาจากพฤติกรรมของมนุษย์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกวิธี และไม่เหมาะสม เกิดจากผู้ได้รับผลประโยชน์ และผลกระทบที่มาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติจึงก่อให้เกิดกระบวนการตัดสินใจในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทั้งในน้ำ ดิน อากาศ และอาหาร ก่อให้เกิดการลดลงของทรัพยากรธรรมชาติอย่างรวดเร็ว ซึ่งในปัจจุบันวิธีการมีส่วนร่วมอยู่ที่การคิด การใช้เครื่องมือ และเทคนิคกลวิธีให้เกิดการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 พ.ศ. 2560-2564 (Office of the National Economic and Social Development, 2017) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เน้นการแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษ ทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสีย อันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียวเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน โดยมีแนวทางดำเนินงานเร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะตกค้างสะสม ในพื้นที่วิกฤต ผลักดันกฎหมายและกลไกเพื่อการคัดแยกขยะ สนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงาน ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เกิดการลดปริมาณขยะ รวมทั้งสร้างวินัยคนในชาติเพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน โดยเร่งการจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤต ผลักดันการจัดทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในระดับการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งประเภทรูปแบบทั่วไป และประเภทรูปแบบพิเศษที่มุ่งส่งเสริมการรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการร่วมลงทุนของภาคเอกชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพ เช่น คุณภาพของน้ำ อากาศ เสียง ฝุ่นละออง ตามมาตรการบังคับและตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อสร้าง

วินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้ ปลูกจิตสานึก และสร้างความตระหนักให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังในเขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงและเป็นศูนย์กลางการปกครองต่าง ๆ และการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของกรุงเทพมหานครยังขาดการวางผังเมืองที่ดี ทำให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น เกิดปัญหาด้านการเปิดรับข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม การขาดจิตสำนึกที่ดีในตัวบุคคลเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ควรมีข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ไปแก้ไขและปรับปรุง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีภายในชุมชนนั้น ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายในการช่วยกันแก้ไขปัญหา หากการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบกับความสำเร็จประชาชนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ และสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในจัดการสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 403,534 คน 3 เขต กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครมีอายุ 18 ปีขึ้นไป 3 เขต ได้แก่ สำนักงานเขตบางกะปิ เขตบึงกุ่ม และเขตลาดพร้าว จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมมีดังนี้ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ 1) ท่านฟังรายการวิทยุบ่อยครั้งเพียงใด 2) ท่านดูรายการโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด 3) ท่านอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด 4) ท่านใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใด 5) โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด 6) ในการพูดคุยกับบุคคลส่วนใหญ่เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใด และบ่อยครั้งเพียงใด 7) ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด 8) ท่านคิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้ท่านรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินงาน 3) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ 4) ด้านการประเมินผล ตอนที่ 3 คือ ข้อความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.7-1.00 และความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบข้อคำถามในแบบสอบถามตามความเป็นจริง เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมSPSS มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่า ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) และนำข้อมูลจากการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และค่าการถดถอย (Multiple Regression) โดยใช้เกณฑ์การแปลความความค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย (Research Results)

การศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาระดับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 18-20 ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง/อิสระ ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมากที่สุดคือ ปัญหา มลพิษ ฝุ่นควัน

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในจัดการสิ่งแวดล้อม

ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในจัดการสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร พบว่า ระดับความเป็นจริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ท่านใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใด ความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด ความถี่ในการพูดคุยกับบุคคลทุกวัน ท่านคิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้ท่านรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด มีการรับรู้สื่อพอสมควร ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ความถี่ในการรับสื่อนาน ๆ ครั้ง ท่านดูรายการโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด ความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์ และในการพูดคุยกับบุคคลส่วนใหญ่เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใดและบ่อยครั้งเพียงใด ประเภทเรื่องที่คุยมีความถี่1-2 วัน/สัปดาห์ ท่านฟังรายการวิทยุบ่อยครั้งเพียงใด ความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์ และท่านอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด คอลัมน์ความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ระดับความเป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทำการพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน ด้านการประเมินผล และด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม ยกเว้น อาชีพ ส่วนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ยกเว้น ด้านการประเมินผล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 การทดสอบสมมติฐานพยากรณ์พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม (ภาพรวม)

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอย (β)	Std. Error	สมการมาตรฐาน	ค่าสถิติ t	P value
ค่าคงที่	1.222	0.219		5.557	.000**
1. ท่านฟังรายการวิทยุบ่อยครั้งเพียงใด X_1	.081	.037	.109	2.194	.029*
2. ท่านดูรายการโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด X_2	.014	.047	.017	-.309	.758
3. ท่านอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด X_3	.157	.042	.209	3.708	.000**
4. ท่านใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใด X_4	.052	.036	.061	1.429	.154
5. โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่างๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด X_5	.138	.047	.147	2.931	.004*
6. ในการพูดคุยกับบุคคลส่วนใหญ่เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใด และบ่อยครั้งเพียงใด X_6	.105	.050	.116	2.104	.036*
7. ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด X_7	.073	.077	.060	.944	.346
8. ท่านคิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้ท่านรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด X_8	.174	.061	.163	2.862	.004*
R^2 = 0.562 , SEE = 0.695 , F = 22.574, Sig of F = 0.000					

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 *ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อมพบว่า ค่าสถิติ F = 22.574 และมีค่า Sig of F = 0.000** ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้กล่าวคือ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ท่านอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใดX_3 มีน้ำหนักการพยากรณ์สูงที่สุด เท่ากับ 0.209 (β=.209) รองลงมาคือ ท่านคิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้ท่านรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด X_8 น้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.163 (β= 0.163) โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใดX_5 มีน้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.147 (β= 0.147) โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใดX_6 มีน้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.116 (β= 0.116) ท่านฟังรายการวิทยุบ่อยครั้งเพียงใดX_1 มีน้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.109 (β= 0.109) ท่านใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใดX_4 น้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.061 (β= 0.061) ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด X_7 น้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.060 (β= 0.060)และน้อยที่สุดคือ ท่านดูรายการโทรทัศน์มากน้อยเพียงใดX_2 มีน้ำหนักการพยากรณ์ เท่ากับ 0.017 (β= 0.017) นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทั้งหมด ร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้ถึงร้อยละ 56.20 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้เป็นดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ	สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$Y=1.222+.081x_1+.014x_2+.157X_3+.052X_4+.138X_5+$ $.105X_6+.073x_7+.174X_8$	$Z=.109X_3+.017X_4+.209X_5+.061X_6+.147X_7+.116X_8+$ $.060X_9+.163X_{10}$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับใดบ้าง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร ซึ่งมีคำอธิบายสนับสนุนผลการวิจัยกับการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ท่านใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เปิดรับข่าวสารมากน้อยเพียงใด โดยปกติท่านได้พูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้บ่อยครั้งเพียงใด ท่านคิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้ท่านรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมมากน้อยเพียงใด ท่านทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ท่านดูรายการโทรทัศน์มากน้อยเพียงใด ในการพูดคุยกับบุคคลส่วนใหญ่เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใด และบ่อยครั้งเพียงใด ท่านฟังรายการวิทยุบ่อยครั้งเพียงใด และท่านอ่านหนังสือพิมพ์มากน้อยเพียงใด สรุปได้ว่า การฟังรายการวิทยุรายการเพลงมีความถี่ในการเปิดรับฟัง 1-2 วัน/สัปดาห์ การดูรายโทรทัศน์ รายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์ ทอล์คโชว์มีความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์คอลัมน์บันเทิง ดารา นวนิยายมีความถี่ในการเปิดรับ 1-2 วัน/สัปดาห์ การใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ มีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารประเภทเนื้อหาความบันเทิง ปกติได้พูดคุยกับญาติพี่น้อง บุคคลในครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน ในการพูดคุยกับบุคคลส่วนใหญ่เรื่องที่พูดคุยจะเกี่ยวกับเรื่องภายในครอบครัว ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อทางเฟซบุ๊ก คิดว่าสื่อต่าง ๆ สามารถทำให้รับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อทางเฟซบุ๊ก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย หมื่นภิรมย์. (2556) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอยู่ในช่วง 21-30 ปี มีสถานะโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีเป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท อาศัยที่หอพัก/อพาร์ทเมนท์เพียงคนเดียว เป็นเวลา 1-3 ปี ในส่วนพฤติกรรมการรับสื่อพบว่า มีการเปิดรับ 6-8 ช.ม./วัน และ1-2 ช.ม./วัน ตามลำดับ ช่วงเวลา 17.00-22.00 น. มีการเปิดรับสื่อมาที่สุดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความบันเทิงและมีรูปแบบที่บอกคุณสมบัติสินค้าที่ครบถ้วน ในส่วนของการทดสอบสมมุติฐานพบว่า เพศที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อประเภทวิทยุ สื่อโฆษณาจุดขาย และวัตถุประสงค์ในการรับสื่อที่แตกต่างกัน อายุที่แตกต่างกันจะมีการการเปิดรับสื่อประเภท อินเตอร์เน็ต/Email และวัตถุประสงค์ในการรับสื่อที่แตกต่างกัน อาชีพที่แตกต่างกันจะมีช่องทางในการเปิดรับสื่อที่แตกต่างกัน และสุดท้านยรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการเปิดรับสื่อประเภทโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อินเตอร์เน็ต/Email ป้ายโฆษณานอกบ้าน โปสเตอร์ ใบปลิว/แผ่นพับ ช่องทางในการเปิดรับสื่อและวัตถุประสงค์ในการรับสื่อที่แตกต่างกัน

2) การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และด้านประเมินผล สรุปได้ว่า ด้านการวางแผน มีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่อาศัยอยู่ในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในครัวเรือน ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นจาก

การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในชุมชนที่อาศัยอยู่ เช่น ถนนสะอาด การระบายน้ำที่ดี ด้านการประเมินผล มีส่วนร่วมในการประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อมในเขตที่อาศัยอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว, ทวีศักดิ์ แสงเงิน, สาโรจน์ บุญเสริมวรรณ, อัมภิกา ศรีบุญเรือง และหัสยารัตน์ คำลือ. (2565) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ การมีส่วนร่วม ด้านการรับประโยชน์ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ ในชุมชนต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผลการทดสอบสมมติฐานพยากรณ์พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่า เพศ อายุ ข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่มีผลต่อพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม ยกเว้น อาชีพ ส่วนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนด้านการดำเนินงาน ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของทศพักตร์ ใบปอด, ประโยชน์ ส่งกลิ่น และภักดี โพธิ์สิงห์. (2557) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม. ผลการวิจัยพบว่า1.ประชาชนในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความคิดเห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผลและด้านการปฏิบัติงาน 2.ประชาชน โดยรวมและจำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผลไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3.ประชาชน

โดยรวมและจำแนกตามอายุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อค้นพบใหม่คือ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนเขตกรุงเทพมหานครในการจัดการสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันในด้านอาชีพ และข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับมากที่สุดก็คือปัญหามลพิษ ฝุ่นควัน ประชาชนเขตกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ส่วนมากมีความสนใจในการอ่านคอลัมน์บันเทิง ดารา นวนิยาย และสามารถรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อทางเฟซบุ๊ก โดยปกติในการพูดคุยกับบุคคลจะเป็นญาติพี่น้อง บุคคลในครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน เรื่องที่คุยเป็นเรื่องภายในครอบครัว การฟังรายการวิทยุชอบรายการเพลง ในการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ อินสตราแกรม ทวิตเตอร์ เป็นประเภทเนื้อหาเกี่ยวกับความบันเทิง ได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจากสื่อทางเฟซบุ๊กเป็นส่วนใหญ่ ชอบดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นรายการบันเทิง เช่น ละคร ภาพยนตร์ ดนตรี เกมโชว์ ทอล์คโชว์ ส่วนการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม ประชาชนเขตกรุงเทพมหานครมีส่วนร่วมด้านการวางแผนค้นหาสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่อาศัยอยู่ในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครและด้านการประเมินผลรับรู้หรือเข้าใจการจัดการสิ่งแวดล้อมทางเฟซบุ๊ก ด้านการดำเนินงานมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะในครัวเรือน ด้านประโยชน์ที่ได้รับมาจากการพูดคุยกับญาติพี่น้อง บุคคลในครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานภายในชุมชนที่อาศัยอยู่ เช่น ถนนสะอาด การระบายน้ำที่ดี

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรให้ความรู้ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับคนในชุมชนและมีส่วนร่วมในการกำจัดปัญหาที่เกี่ยวกับมลพิษและสิ่งแวดล้อม

1.2 ควรมีขอบเขตในการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง เพราะ เด็ก วัยรุ่น ในยุคปัจจุบันเข้าถึงข่าวสารต่าง ๆ ได้ง่าย และอาจมีพฤติกรรมเลียนแบบเกิดขึ้นได้

1.3 ควรมีการกระจายข่าวสารที่หลากหลายช่องทาง เช่น ผ่านโซเชียลมิเดียมากกว่าทางวิทยุหรือโทรทัศน์เพราะคนส่วนใหญ่เล่นมือถือมากกว่าดูโทรทัศน์หรือการอ่านหนังสือพิมพ์ทำลงในโซเชียลมีเดียมากขึ้น และนำเสนอสิ่งที่น่าสนใจมากกว่าข้อมูล

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อสร้างรูปแบบที่เป็นเลิศ

เอกสารอ้างอิง (References)

บัญหยัด โยธะกา. (2556). **การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลเมืองท่าใหม่ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).

ทศพักตร์ ใบปอด, ประโยชน์ ส่งกลิ่น และภักดี โพธิ์สิงห์. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม.** วารสารการเมืองการปกครอง. 4(1).

วรุต พันธุ์ไม้. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

กันทลัส ทองบุญมา. (2559) **การเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์คลองบางขุนเทียนของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี.** วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 2(1).

ญาณิศา โคคะมาย และวีรพล วีรพลางกูร. (2562). **การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมของสมาชิกชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบางเลนอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี.** HUSO Journal of Humanities and Social Sciences. 3.

ศราวุฒิ ดาวกรงแก้ว, ทวีศักดิ์ แสงเงิน, สาโรจน์ บุญเสริมวรรณ, อัมภิกา ศรีบุญเรือง และหัสยารัตน์ คำลือ. (2565). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร.** วารสาร. 16(45).